

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

**Sprawozdanie z wdrażania *Planu realizacji
Gwarancji dla Młodzieży w Polsce w 2024 roku***

Warszawa, 2025 r.

Spis treści

I.	Wstęp.....	2
II.	Kontekst realizacji <i>Gwarancji dla młodzieży</i> w Polsce.....	3
II.1.	Sytuacja osób młodych na rynku pracy w Polsce	3
II.1.1.	Wskaźnik NEET	4
II.2.	Kontekst regulacyjny.....	5
III.	Realizacja Gwarancji dla Młodzieży w Polsce w 2024 r.....	6
III.1.	Stałe działania urzędów pracy.....	6
III.2.	Projekty pilotażowe z naboru „Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży”	7
III.3.	Działania Ochotniczych Hufców Pracy	8
III.4.	Program „Pierwszy biznes – wsparcie w starcie”	10
III.5.	Wsparcie ze środków europejskich w ramach perspektywy finansowej 2021-2027	10
III.5.1.	Programy regionalne na lata 2021-2027.....	10
III.5.2.	Projekty w ramach programu Fundusze Europejskie na rzecz Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).....	11
III.6.	Realizacja GdM w Polsce w 2022 r. wg grup docelowych.....	13
III.6.1.	Osoby w wieku 15-17 lat.....	13
III.6.2.	Osoby w wieku 18-29 lat.....	13
III.6.3.	Osoby, które opuściły pieczę zastępczą.....	14
III.6.4.	Kobiety do 30. roku życia wychowujące dzieci.....	14
III.7.	Postępy w realizacji wskaźników monitorujących dla GdM	17
IV.	Wnioski i rekomendacje	18
	Aneks statystyczny	19

I. Wstęp

Jednym z głównych programów mających na celu wsparcie zatrudnienia osób młodych w Polsce jest program *Gwarancje dla Młodzieży* (GdM). Jego realizacja rozpoczęła się w 2014 r., w związku z *Zaleceniem Rady Unii Europejskiej z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia Gwarancji dla Młodzieży*. Zalecenie to zostało zastąpione *zaleceniem Rady UE z 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży*.¹

Realizacja GdM opiera się na funkcjonowaniu 4 podstawowych filarów wsparcia dla młodych osób:

- (1) Działania urzędów pracy (szeroki wachlarz form aktywizacji zawodowej, podnoszenia kompetencji, wspierania przedsiębiorczości oraz zachęt zatrudnieniowych dla pracodawców).
- (2) Działania Ochotniczych Hufców Pracy (działania edukacyjne i wychowawcze jednostek OHP oraz projekty aktywizacji zawodowej) dla młodzieży od 15 do 25 roku życia.
- (3) Projekty z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), wyłaniane w konkursach na szczeblu centralnym i regionalnym².
- (4) Program pożyczkowy „*Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie*”, realizowany przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Na mocy porozumienia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z 9 marca 2023 r. program ten został zasilony ze środków EFS+. Dzięki temu znacznie zwiększył się zasięg tego Programu.

Adresatami GdM są osoby młode należące do następujących kategorii:

- osoby w wieku 15-17 lat przedwcześnie kończące naukę lub zaniedbujące obowiązek szkolny/nauki;
- osoby w wieku 18-29 lat:
 - zarejestrowane jako bezrobotne;
 - pozostające poza zatrudnieniem, edukacją i szkoleniem (NEET);
 - będące bezrobotnymi oraz poszukującymi pracy absolwentami szkół i uczelni;
- osoby, które opuściły pieczę zastępczą;
- kobiety do 30 r. ż. wychowujące dzieci.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1104%2801%29>

² W 2024 r. wsparcie bezpośrednio z EFS + dla osób młodych było realizowane w ramach programów regionalnych.

II. Kontekst realizacji *Gwarancji dla młodzieży* w Polsce

Ograniczanie bezrobocia osób młodych i promocja zatrudnienia tej grupy na miejscach pracy o wysokiej jakości znajduje się wśród priorytetów polityki rynku pracy w Polsce. Wdrażanie GdM należy do głównych działań na rzecz wsparcia zatrudnienia osób młodych.

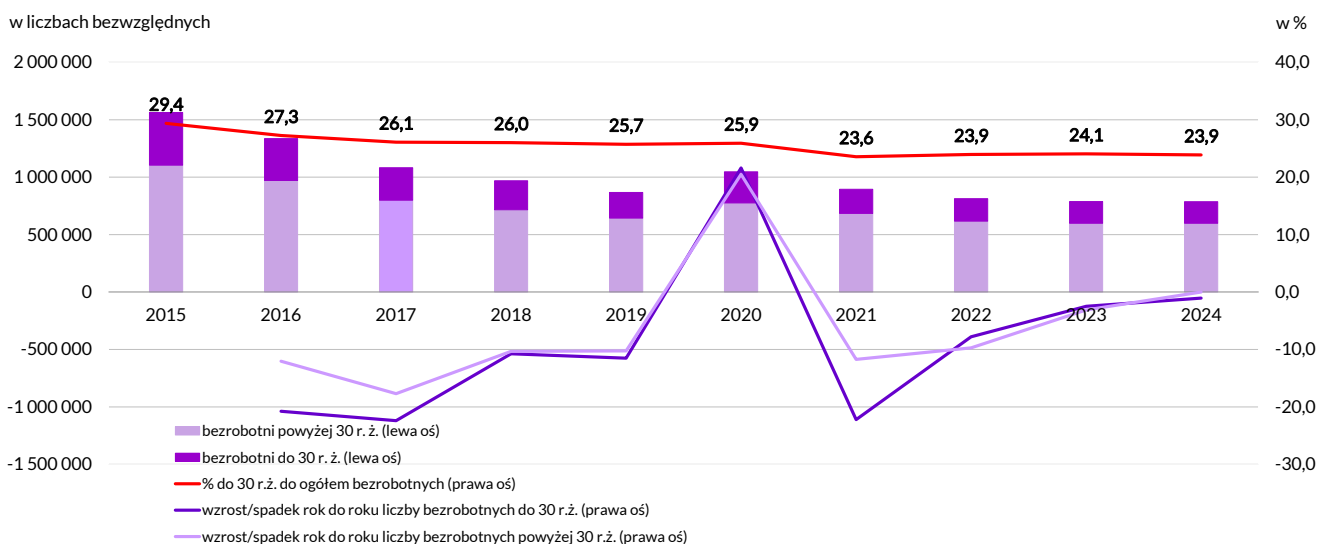
II.1. Sytuacja osób młodych na rynku pracy w Polsce

Aktywność zawodowa młodych ludzi w Polsce w porównaniu z Unią Europejską pozostaje stosunkowo niska w młodszych grupach wiekowych, co w znacznej mierze wynika z kontynuacji przez nich kształcenia, w tym na uczelniach wyższych. Według danych Eurostatu odsetek osób w wieku 20-24 lata uczestniczących w kształceniu trzeciego stopnia (ISCED 5-8) wyniósł w 2023 r. w Polsce 40,9% wobec 36,6% w UE27³. W 2024 r. współczynnik aktywności zawodowej młodych w wieku 15-24 lata wyniósł w Polsce 31,9% (wobec 41,0% w Unii Europejskiej), ale w grupie 25-29 lat wyniósł już 86,6% w Polsce (wobec 84,1% w UE27)⁴.

Podobnie sytuacja przedstawia się w odniesieniu do wskaźnika zatrudnienia – w przypadku osób w wieku 15-24 lata w 2024 r. wyniósł w Polsce 28,5% (wobec 34,9% w UE27), ale w grupie 25-29 lat już 83,2% (77,3% w UE27). Oznacza to, że współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia były niższe niż średnio w UE27 w grupie 15-24 lata, natomiast w grupie 25-29 lata przekraczały średnią dla UE27.

Z kolei stopa bezrobocia wg Eurostatu w 2024 r. w porównaniu do 2013 r. dla osób w wieku 15-29 lat spadła prawie trzykrotnie – z 18,9% do 6,7%. W 2024 r. dla osób w wieku 15-24 lata wyniosła w Polsce 10,8% (wobec 14,9% w UE27), a w grupie 25-29 lat 4,0% (8,1% w UE27). Tym

Wykres 1. Bezrobotni do 30 r.ż. w latach 2015-2024 – stan w końcu roku sprawozdawczego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Statystyki rejestrowanego bezrobocia w Polsce pokazują, że w końcu 2024 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 786,2 tys. bezrobotnych wobec 1 563,3 tys. w końcu 2015 r. (kiedy zaczęto prowadzić statystyki dla tej kategorii wiekowej), co oznacza spadek o 49,7%. Dynamika

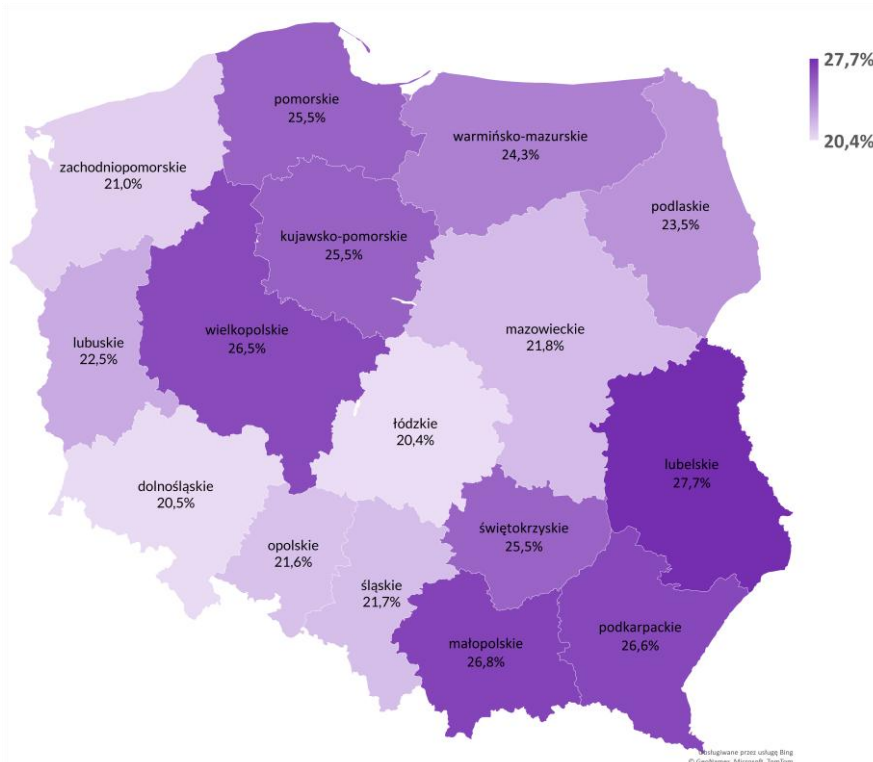
³ [\[educ_ uoe_ enrt08\] Students in tertiary education - as % of 20-24 years old in the population](#)

⁴ [\[lfsa_ argaed\] Activity rates by sex, age and educational attainment level \(%\)](#)

spadku liczby bezrobotnych do 30 r. ż. była jeszcze silniejsza, bo ich liczba spadła o 59,1% - zmniejszyła się z 459,2 tys. w końcu 2015 r. do 187,7 tys. w końcu 2024 r., a udział bezrobotnych do 30 r. ż. wśród ogółu zarejestrowanych spadł w tym czasie z 29,4% do 23,9%⁵.

Odsetek osób do 30 r. ż. wśród bezrobotnych na koniec 2024 r. mieścił się w przedziale od 20,4% w woj. łódzkim do 27,7% w woj. lubelskim.

Mapa nr 1. Udział bezrobotnych do 30 r. ż. w liczbie bezrobotnych ogółem w końcu 2024 r., w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Osoby młode od lat są jednymi z głównych adresatów działań aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy i częściej niż inne kategorie bezrobotnych korzystają z publicznego wsparcia. Aktywne formy wsparcia finansowane z Funduszu Pracy umożliwiają młodym ludziom nabycie doświadczenia zawodowego i poszukiwanych na rynku kwalifikacji.

W latach 2015-2024 udział w aktywnych programach rozpoczęło 1 633,5 tys. bezrobotnych do 30 r. ż. i stanowili oni 47,7% wszystkich aktywizowanych bezrobotnych, podczas gdy ich udział w liczbie bezrobotnych wynosił średnio 25,6%. Najwięcej młodych osób podejmowało staże, szkolenia, działalność gospodarczą i prace interwencyjne.

II.1.1. Wskaźnik NEET

Jednym z wyzwań dla systemu edukacji i rynku pracy jest aktywizacja osób z grupy NEET (czyli młodych osób nie pracujących, nie uczących się ani nie szkolących się). Jest to także jeden z priorytetów GdM.

⁵ Dane dot. osób do 30 r.ż. obejmują lata 2015-2024, przed rokiem 2015 MRPiPS nie prowadził statystyk bezrobocia rejestrowanego w tej grupie wiekowej. Interpretując wyniki należy pamiętać o coraz mniejszej liczbie osób do 30 roku życia w społeczeństwie w związku z niskim poziomem dzietności.

W Polsce wskaźnik NEET w grupie osób w wieku 15-29 lat kształtuje się poniżej średniej unijnej. W 2024 r. wyniósł on 9,4% wobec 11,1% w UE27⁶.

II.2. Kontekst regulacyjny

Obowiązująca w okresie sprawozdawczym ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2025 r. poz. 214) zawierała rozwiązania dedykowane wyłącznie osobom młodym oraz pracodawcom zatrudniającym osoby młode, które obejmowały:

- wymóg przedstawienia osobie do 25 r.ż. oferty pracy lub oferty działań aktywizacyjnych przez powiatowy urząd pracy w ciągu 4 miesięcy od rejestracji,
- objęcie bezrobotnych do 30 r.ż. instrumentami wspierającymi mobilność i zatrudnienie na rynku pracy, takimi jak: bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie,
- możliwość udzielenia pożyczki z Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, o którą mogli ubiegać się m.in. poszukujący pracy absolwenci szkół i uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego oraz studenci ostatniego roku studiów,
- możliwość refundacji pracodawcom składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r.ż. podejmujących pierwszą pracę,
- zwolnienia pracodawców z obowiązku odprowadzania składek na Funduszu Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnione osoby w wieku do 30 r.ż.

Gdy sytuacja na lokalnym rynku pracy i potrzeby młodych bezrobotnych wymagały podjęcia niestandardowych działań w zakresie aktywizacji zawodowej powiatowe urzędy pracy mogły realizować programy specjalne, w ramach których istniała możliwość łączenia usług i instrumentów rynku pracy ze specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie oraz możliwość obejmowania każdego uczestnika programu kilkoma formami aktywizacji zawodowej.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę szczególną sytuację osób młodych, często dopiero wchodzących na rynek pracy, ustawa o promocji zatrudnienia umożliwiała bezrobotnym, którzy nie ukończyli 30 r.ż. odbycie stażu przez okres do 12 miesięcy (dla pozostałej grupy osób było to 6 miesięcy).

W 2024 r. prowadzono prace nad ustawą z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. 2025 r. poz. 620), która weszła w życie 1 czerwca 2025 r., zastępując ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ustawie pozostawiono większość form wsparcia dla osób młodych, a oprócz tego ustawa wprowadziła nowe przepisy na rzecz osób do 30 r.ż.:

⁶ [\[edat_lfse_20\] Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)

- obowiązek przedstawienia osobie do 30 r. ż. w okresie do 4 miesięcy od dnia rejestracji w urzędzie pracy propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia albo innej formy pomocy określonej w ustawie (w poprzedniej ustawie przepis ten dotyczył osób do 25 r. ż.);
- ustanowienia funkcji doradcy ds. osób młodych w powiatowych urzędach pracy;
- możliwości tworzenia w urzędach pracy punktów dla osób młodych, oferujących zintegrowane usługi (tzw. *one stop shop*);
- szkoleń cyfrowych dla osób młodych, poprzedzających inne formy wsparcia lub towarzyszące im (w zależności od danej formy),
- możliwości realizacji na gruncie ustawy programów rządowych ukierunkowanych na wsparcie zatrudnienia osób młodych.

Osoby młode są także jedną z grup mających pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w formach pomocy określonych w ustawie. Ustawa zawiera również zapis o wyższym wynagrodzeniu agencji zatrudnienia z tytułu aktywizacji osoby młodej do 30 r. ż.

Ponadto zniesiono limit wiekowy na korzystanie z bonu na zasiedlenie, a bon szkoleniowy został zastąpiony bonem na kształcenie ustawiczne (zniesiono również limit wieku do 30 r. ż.). Zrezygnowano też z bonu stażowego oraz bonu zatrudnieniowego, które mogły być przyznawane osobie bezrobotnej do 30. roku życia na jej wniosek, ze względu na niewielkie zastosowanie tych form wsparcia i ujednolicenie przepisów dot. stażu.

III. Realizacja Gwarancji dla Młodziży w Polsce w 2024 r.

III.1. Stałe działania urzędów pracy

Jak wspomniano w rozdziale II, osoby młode od lat są jednymi z głównych adresatów działań aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy i częściej niż inne kategorie bezrobotnych korzystają z publicznego wsparcia. Aktywne formy wsparcia finansowane z Funduszu Pracy i EFS+ umożliwiają młodym ludziom nabycie doświadczenia zawodowego i poszukiwanych na rynku kwalifikacji.

W 2024 r. udział w aktywnych formach wsparcia rozpoczęło 100,6 tys. bezrobotnych do 30 r. ż. i stanowili oni 42,5% ogółu zaktywizowanych. Tym samym udział młodych wśród zaktywizowanych osób był prawie 2-krotnie wyższy niż ich udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.

W 2024 r. najpopularniejszą formą wsparcia wśród osób do 30 r. ż. były prace subsydiowane, które rozpoczęło 43,9 tys. bezrobotnych osób młodych – skorzystało z nich 43,6% wszystkich zaktywizowanych beneficjentów z tej grupy wiekowej – i staże - podjęło je ok. 41,5 tys. osób młodych, tj. 41,3% zaktywizowanych z tej grupy.

Analiza losów osób młodych po 6 miesiącach od opuszczenia wsparcia w 2024 r. wskazuje, że ok. 59% osób było aktywnych zawodowo, ok. 14% pozostawało bezrobotnymi lub biernymi zawodowo, a w przypadku ok. 27% osób wiedza nt. ich aktywności na rynku pracy nie była dostępna.

III.2. Projekty pilotażowe z naboru „Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży”

W ramach naboru na projekty pilotażowe pn. „Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” ogłoszonego przez MRPiPS 14 marca 2023 r. 76 powiatowych urzędów pracy we współpracy z partnerami lokalnymi prowadziło takie punkty w latach 2023-2024. Celem projektów, obok opracowania koncepcji punktu kompleksowej obsługi osób młodych, było wypracowanie i przetestowanie innych nowych metod wsparcia osób do 30 roku życia, np. innowacyjnych staży, szkoleń czy usług doradczych. Punkty te były finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Punkty oferowały osobom młodym dostęp do usług i informacji w co najmniej trzech obszarach: zatrudnienie, pomoc społeczna, wsparcie psychologiczne. Dodatkowymi obszarami wsparcia były: edukacja, zdrowie, zamieszkanie, doradztwo prawne i finansowe. Ważnym elementem testowanych modeli było uwzględnienie w nich praktycznych form wsparcia (zwłaszcza staży) oraz aktywne docieranie do osób młodych z ofertą i informacją o wsparciu.

W projektach PUP-y oferowały następujące formy wsparcia z uwzględnieniem liczby osób, które z nich skorzystały:

- 1) doradztwo zawodowe (ponad 22,5 tys. osób)
- 2) pośrednictwo pracy (niecałe 7,5 tysięcy osób)
- 3) szkolenia, warsztaty i inne formy związane z wiedzą i kompetencjami (prawie 3,7 tys. osób).
- 4) staże i praktyki (ponad 2 tys. osób)
- 5) bony i vouchery na różnego rodzaju usługi i produkty np. bony mobilnościowe, na psychoterapię, szkoleniowe itp. (prawie 1,5 tysiąca)
- 6) coaching i/lub mentoring (około 800 osób)
- 7) edukacja – konsultacja indywidualna i/lub warsztaty (ponad 4,7 tys. osób)
- 8) pomoc psychologiczna (ponad 4,5 tys. osób)
- 9) wsparcie informacyjne z zakresu dostępnych form pomocy społecznej (około 3,5 tysiąca osób)
- 10) wsparcie w obszarze prawa, ekonomii i finansów (prawie 3,2 tysiąca osób)
- 11) wsparcie w obszarze profilaktyki zdrowotnej i diety (prawie 3 tysiące osób)
- 12) wsparcie mieszkaniowe – w tym informacyjne, w postaci bonów mieszkaniowych czy dofinansowania do czynszu (ponad 1,1 tys. osób)
- 13) bony mobilnościowe, w tym dofinansowanie dojazdów na staże i praktyki, ryczałty na paliwo czy finansowanie kursów prawa jazdy (około 650 osób)
- 14) inne niestandardowe formy wsparcia takie jak pomoc rzeczowa w tym zakup ubrań czy środków higieny, konsultacje specjalistyczne czy zajęcia rekreacyjne (niepełna 500 osób)
- 15) wsparcie w zakresie wizerunkowym – od warsztatów i szkoleń w tym zakresie po wsparcie wizażystów czy dofinansowanie usług fryzjerskich dla uczestników (ponad 300 osób)
- 16) dofinansowanie opieki nad dziećmi w godzinach podjętej pracy, stażu czy w czasie szkoleń (mniej niż 80 osób).

Do innowacyjnych form wsparcia można zaliczyć w szczególności bony i vouchery na różnego rodzaju usługi, doradztwo ekonomiczne, finansowe, mieszkaniowe oraz w zakresie profilaktyki zdrowia i diety. Oferowane były również innowacyjne staże (np. staż społeczny, staż elastyczny, staż w formie nabywania kompetencji rynkowych z możliwością jego odbycia u różnych pracodawców, staże z wyższym stypendium stażowym oraz mentoringiem).

Po 6 miesiącach realizacji projektów wnioskodawcy składali do Ministerstwa sprawozdania okresowe z realizacji projektów obrazujące postęp w realizacji projektu.

Po zakończeniu projektów pilotażowych wykonawcy składali sprawozdania końcowe składające się z części merytorycznej i finansowej, w których wykazywali poziom realizacji wskaźników, podjęte działania, poziom wydatkowania środków.

Łącznie dofinansowanie projektów wyniosło 72,7 mln zł. Wydatkowano ponad 67,0 mln zł (92,2% przyznanych środków).

Efekty pilotażu posłużą jako podstawa do dalszych prac nad systemowym rozwiązaniem w Polsce w zakresie punktów wsparcia dla młodzieży. Jak wspomniano wyżej, do ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadzono przepis dotyczący możliwości tworzenia takich punktów przez WUP, PUP i OHP.

III.3. Działania Ochotniczych Hufców Pracy

Ochotnicze Hufce Pracy podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie marginalizacji, wykluczeniu społecznemu oraz bezrobociu młodzieży, co stanowi jedno z ich kluczowych zadań. W związku z tym oferta i usługi rozwoju zawodowego świadczone przez OHP były systematycznie dostosowywane do dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku pracy. Celem tych działań było stworzenie młodym ludziom warunków do trwałego utrzymania aktywności zawodowej. Programy realizowane przez OHP były ukierunkowane na aktywizację zawodową młodzieży oraz wspieranie jej w zdobywaniu kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia niezbędnych do efektywnego funkcjonowania na rynku pracy.

W 2024 roku z usług rozwoju zawodowego skorzystało 80,5 tys. osób – młodzieży OHP oraz młodzieży zewnętrznej.

OHP nadzorowały realizację programu wsparcia rozwoju zawodowego, dedykowanego młodzieży przebywającej w jednostkach opiekuńczo-wychowawczych OHP, absolwentom oraz młodzieży będącej w szczególnie trudnej sytuacji na rynku edukacji i pracy.

Obejmował on:

- poradnictwo zawodowe w trakcie rekrutacji i nauki w jednostce OHP,
- pośrednictwo pracy obejmujące zarówno znajdowanie miejsc u pracodawcy na przygotowanie zawodowe dla nowo zrekrutowanych uczestników OHP, jak i poszukiwanie ofert pracy z gwarancją zatrudnienia dla uczestników kończących naukę w OHP oraz poszukiwanie pracy stałej, a także krótkoterminowej, zarówno dla młodzieży OHP, jak i z zewnątrz,
- współpracę z pracodawcami oraz monitoring realizacji programu przygotowania zawodowego uczestników OHP,

- organizację szkoleń poszerzających umiejętności zawodowe i kwalifikacje pełnoletnich wychowanków OHP,
- organizację wizyt studyjnych uczestników OHP u pracodawców.

W ramach powyższych działań aktywizacyjnych OHP w 2024 r. realizowały:

- Warsztaty „Godzenie ról zawodowych i rodzinnych”, których celem było wyposażenie młodzieży w umiejętności organizacji czasu własnego oraz godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych – w 229 warsztatach uczestniczyło 2 557 osób;
- Szkolenia „ABC prowadzenia działalności gospodarczej”, które miały na celu rozwijanie wśród młodzieży postaw przedsiębiorczych, zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi procedur zakładania własnej firmy oraz podstaw jej prowadzenia – zrealizowano 345 szkoleń dla 4 669 młodych osób;
- Wizyty studyjne u pracodawców dla uczestników OHP polegające na odwiedzaniu zakładów pracy, z możliwością praktycznego doświadczenia wybranych zadań. Skierowane były do uczestników OHP, w tym w szczególności młodzieży drugiego i trzeciego roku nauki – zorganizowano 327 wizyt studyjnych, w których wzięło udział 3 348 młodych osób;
- wprowadzone w 2023 roku, pilotażowe działanie, związane z organizacją szkoleń w zakresie rozwoju kompetencji informatycznych (cyfrowych), jako jednej z kompetencji kluczowych w kontekście poszukiwania zatrudnienia, pracy i komunikacji. Zajęcia w tym zakresie miały na celu naukę umiejętnego wykorzystywania technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w pracy, rozrywce i porozumiewaniu się oraz zapoznanie się z technologią w charakterze narzędzi do pracy oraz ułatwiających organizację życia codziennego. W 2024 r. zorganizowano 193 szkolenia dla 2 381 młodych osób.

Szkolenia zawodowe w 2024 roku były organizowane w oparciu o zapotrzebowanie rynku lokalnego oraz predyspozycje uczestników i absolwentów OHP, a także młodzieży z lokalnego środowiska. Usługami z zakresu szkoleń zawodowych objęto 2 796 osób, w tym 1 885 młodzieży OHP i 911 klientów zewnętrznych.

Wybierane kierunki szkoleniowe uzupełniały kwalifikacje do wybranego zawodu i pozwalały na podjęcie pracy zgodnej z rynkowymi trendami.

Najpopularniejsze szkolenia w 2024 roku

- branża beauty: stylizacja paznokci, stylizacja fryzur ślubnych i okolicznościowych, laminacja rzęs i stylizacja brwi, barber.
- gastronomia: kurs cukierniczy, carving,
- techniczne i specjalistyczne: operator wózków jezdniowych podnośnikowych (z wymianą butli), uprawnienia do 1 kV, spawacz MAG-135.

Z myślą o potrzebach klientów OHP oraz lokalnych pracodawców, od lat organizowane są szkolenia tzw. „twarde”, wymagające zewnętrznej certyfikacji. Kursy realizowane są m.in. przez:

- SEP (uprawnienia energetyczne),
- WORD (prawo jazdy kat. B),

- Sieć Badawczą Łukasiewicz (dawniej IMBIGS),
- UDT (Urząd Dozoru Technicznego),
- Instytut Spawalnictwa.

Najpopularniejsze kwalifikacje zdobywane w ramach kursów to:

- operator wózka jezdniowego,
- operator koparki/koparkoładowarki,
- spawacz różnych specjalności,
- uprawnienia gazowe/energetyczne,
- prawo jazdy kat. B.

Szkolenia zawodowe zapewniają lokalnym pracodawcom dostęp do wykwalifikowanych pracowników, a uczestnikom OHP umożliwiają szybkie i bezpłatne zdobycie kwalifikacji zawodowych, co zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy.

III.4. Program „Pierwszy biznes – wsparcie w starcie”

Za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach programu „Pierwszy biznes – wsparcie w starcie” do końca grudnia 2024 r. pośrednicy finansowi udzielili łącznie 8 312 pożyczek na kwotę 660,45 mln zł, z czego: 3 311 pożyczek w kwocie 253,93 mln zł to wsparcie udzielone osobom należącym do grupy NEET, a 155 pożyczek o wartości 4,59 mln zł to pożyczki z przeznaczeniem na utworzenie stanowiska pracy.

W 2024 r. do programu przystąpiło 1 402 osoby (758 mężczyzn i 644 kobiet), w tym 23 osoby do 19 r. ż., 144 osób w wieku 20-24 lata i 370 osób w wieku 25-30 lat.

Od 2024 roku program został dokapitalizowany środkami z FERS. Od kwietnia 2024 r. pierwsze pożyczki zostały udzielone przy wsparciu środków unijnych.

III.5. Wsparcie ze środków europejskich w ramach perspektywy finansowej 2021-2027

Projekty finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) realizowane były w ramach perspektywy finansowej 2021-2027. W tym okresie wsparcie osób młodych realizowane jest w programach regionalnych oraz – w zakresie rozwiązań systemowych – w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

III.5.1. Programy regionalne na lata 2021-2027

Zgodnie z ustaloną linią demarkacyjną⁷, w ramach Celu polityki 4: *Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie europejskiego filaru praw socjalnych* wsparcie dla osób młodych w zakresie aktywizacji zawodowej jest możliwe jedynie na poziomie regionalnym w ramach:

⁷ Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce, (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/prawo-i-dokumenty/umowa-partnerstwa/>).

- celu szczegółowego a – w projektach PUP i wojewódzkich komend OHP, w ramach których oferowane są instrumenty i usługi rynku pracy, mające na celu kompleksową aktywizację zawodową i edukacyjną osób młodych, które są zarejestrowane jako bezrobotne lub znajdują się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy;
- celu szczegółowego h, umożliwiającego połączenie instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej – w przypadku osób biernych zawodowo (najbardziej oddalonych od rynku pracy).

Wsparcie udzielane jest w ramach następujących rodzajów działań:

(1) formy pomocy wskazane w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia .

(2) Działania towarzyszące aktywizacji edukacyjno-zawodowej realizowane (jako uzupełnienie do działań wskazanych w pkt 1) w projektach OHP.

W programach regionalnych 2021-2027 wsparcie dla osób młodych koncentruje się w projektach powiatowych urzędów pracy, ochotniczych hufców pracy oraz w projektach realizowanych w ramach inicjatywy ALMA (*Aim, Learn, Master, Achieve*). Wszystkie programy regionalne zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską w IV kwartale 2022 r. Praktyczna realizacja projektów rozpoczęła się w 2023 r.

Wg danych na koniec 2024 r. w programach regionalnych na realizację wsparcia wpisującego się w Gwarancje dla młodzieży przeznaczono już 601 mln PLN w ramach różnych projektów z zakresu rynku pracy czy włączenia społecznego, z czego nieco ponad 546 mln PLN to są wydatki zakontraktowane w ramach projektów powiatowych urzędów pracy i ochotniczych hufców pracy.

Wg danych na koniec 2024 r. zawarto 20 umów o dofinansowanie w ramach działań Ochotniczych Hufców Pracy na kwotę nieco ponad 103 mln PLN. W ramach inicjatywy ALMA na koniec 2024 r. zawarto 12 umów o dofinansowanie na kwotę nieco ponad 51 mln PLN.

W ramach projektów z obszaru rynku pracy i włączenia społecznego do końca 2024 r. wsparciem objęto 47,4 tys. osób młodych w wieku 18-29 lat. W ramach działań OHP wsparciem objęto również blisko 500 osób w wieku 15-17 lat

III.5.2. Projekty w ramach programu Fundusze Europejskie na rzecz Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

W ramach programu krajowego FERS przewidziano zestaw komplementarnych działań wspierających realizację GdM w Polsce. Ich celem jest wzmocnienie koordynacyjnej roli ministra właściwego do spraw pracy (będącego Koordynatorem Krajowym GdM) poprzez następujące instrumenty:

III.5.2.1. Projekt pn. *Koordinacja wsparcia osób młodych i długotrwale bezrobotnych na rynku pracy i wzmocnienie jej skuteczności z poziomu krajowego.*

Celem projektu (o wartości 4,5 mln zł na lata 2023-2027) jest wzmocnienie w Polsce działań koordynujących wsparcie w zatrudnieniu dwóch grup: (1) osób do 30 r. ż.⁸ oraz (2) osób długotrwale bezrobotnych.

W dniu 21 października 2024 r. w ramach tego projektu zorganizowano konferencję, w której wzięli udział przedstawiciele urzędów pracy realizujących projekty pilotażowe w ramach naboru pn. „Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży”, Konwentu Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy, MRPiPS.

Podczas konferencji przedstawiono działalność Urzędów Pracy w ramach realizowanych projektów pilotażowych. Swoje prezentacje przedstawili pracownicy z wybranych urzędów pracy realizujących projekty.

W kolejnych latach w ramach projektu zaplanowane jest:

- Opracowanie, wdrożenie i utrzymanie systemu informatycznego w zakresie monitorowania losów osób młodych do 30 r. ż. oraz długotrwale bezrobotnych po uzyskaniu wsparcia;
- Zwiększenie zasięgu oddziaływania form wsparcia oraz budowanie świadomości społecznej;
- Badania i analizy dotyczące potrzeb osób młodych do 30 r. ż. na rynku pracy oraz długotrwale bezrobotnych;
- Wzmocnienie potencjału instytucji uczestniczących w realizacji wsparcia dla osób do 30 r. ż. i osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy (publiczne służby zatrudnienia, instytucje rynku pracy, OHP, BGK, partnerzy społeczni), m.in. poprzez organizację wizyt studyjnych.

III.5.2.2. Projekt wybierany w sposób konkurencyjny, który ma na celu wypracowanie standardów wsparcia na rzecz osób młodych i długotrwale bezrobotnych w urzędach pracy (alokacja ponad 5 mln zł na lata 2024-2027).

W roku 2024 został ogłoszony konkurs na opracowanie „Standardów wsparcia osób młodych oraz długotrwale bezrobotnych w urzędach pracy”, który ma doprowadzić do wypracowania na potrzeby powiatowych urzędów pracy standardów w zakresie

- dokonywania oceny kompetencji cyfrowych osób młodych,
- dotarcia do osób młodych i metod wsparcia tej grupy docelowej, wynikających z Zalecenia Rady UE w sprawie GdM,
- udzielania kompleksowego wsparcia osobom długotrwale bezrobotnym.

W ramach konkursu wyłoniono do realizacji projekt Instytutu ADN Sp. z o.o. s.k. we współpracy z partnerem – Powiatowym Urzędem Pracy w Sokołowie Podlaskim, który realizowany jest od czerwca 2025 r. do 31 maja 2028 r.

⁸ Przez osoby do 30 r. ż. należy rozumieć osoby, które w dniu rejestracji do wsparcia w ramach GdM nie mają ukończonego 30 r. ż. Ww. pojęcie (tj. „do”) jest stosowane w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

III.5.2.3. Projekt wybierany w sposób konkurencyjny, który ma na celu opracowanie modelu punktu kompleksowej obsługi osób młodych i osób długotrwale bezrobotnych, tzw. one-stop-shop (alokacja ponad 2 mln zł na lata 2024-2027).

W II kwartale 2025 r. został ogłoszony konkurs na opracowanie modelu punktu kompleksowej obsługi osób młodych i długotrwale bezrobotnych. Projekt stanowi uzupełnienie działań realizowanych w dwóch ww. projektach oraz w ramach projektów pilotażowych – Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży.

III.6. Realizacja GdM w Polsce w 2022 r. wg grup docelowych

Cztery podgrupy docelowe GdM w Polsce to:

- 1) osoby w wieku 15-17 lat przedwcześnie kończące naukę lub zaniedbujące obowiązek szkolny/nauki;
- 2) osoby w wieku 18-29 lat:
 - zarejestrowane jako bezrobotne;
 - pozostające poza zatrudnieniem, edukacją i szkoleniem (NEET);
 - będące bezrobotnymi oraz poszukującymi pracy absolwentami szkół i uczelni;
- 3) osoby, które opuściły pieczę zastępczą;
- 4) kobiety poniżej 30 r. ż. wychowujące dzieci.

III.6.1. Osoby w wieku 15-17 lat

W odniesieniu do osób w wieku 15-17 lat przedwcześnie kończących naukę, zaniedbujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, zagrożonych wykluczeniem społecznym, które mają problemy z odnalezieniem się na rynku pracy i usamodzielnieniem, w pierwszej kolejności podejmowane są działania w OHP. Koncentrują się one na udzielaniu wsparcia prowadzącego do podjęcia nauki i praktycznego przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu.

Działania na rzecz tej grupy zostały opisane w podrozdziale IV.2.

III.6.2. Osoby w wieku 18-29 lat

W stosunku do osób w wieku 18-29 lat wsparcie w ramach GdM ma charakter standardowy lub pogłębiony/kompleksowy (w przypadku osób z grupy NEET).

Wsparcie obejmuje pełen zakres dostępnych instrumentów i usług rynku pracy. Dla osób młodych będących najbliższej zatrudnienia oferowane jest poradnictwo i pośrednictwo zawodowe oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, które dają szansę osobie młodej na płynne wejście na rynek pracy oraz zdobycie zatrudnienia, które pozwoli jej na wykorzystanie umiejętności i kompetencji, które już posiada.

Formy wsparcia dla tej grupy osób były określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która została zastąpiona ustawą z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Szczegółowy opis wsparcia dla tej grupy zawiera rozdział III niniejszego sprawozdania.

III.6.3. Osoby, które opuściły pieczę zastępczą

Jedną z grup osób młodych wymagających szczególnego wsparcia są osoby, które opuszczają pieczę zastępczą (do dwóch lat po opuszczeniu pieczy zastępczej)⁹:

- wychowankowie pieczy zastępczej powyżej 15. roku życia, którzy po zakończeniu pobytu w instytucjach pieczy zastępczej powrócili do rodzin naturalnych;
- wychowankowie pieczy zastępczej powyżej 18. roku życia, którzy założyli własne gospodarstwo domowe;
- wychowankowie pieczy zastępczej powyżej 18. roku życia, którzy usamodzielniają się i mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia po zakończeniu pobytu w instytucjach pieczy zastępczej.

To, w jaki sposób osoby opuszczające pieczę zastępczą poradzą sobie w nowym życiu zależy w dużej mierze od ich stopnia usamodzielnienia się i realnego wsparcia, jakie mogą uzyskać w procesie przysposobienia zawodowego, znalezienia pracy, zagospodarowania. Nie jest łatwo uchwycić osoby opuszczające pieczę zastępczą we wskaźnikach dotyczących zatrudnienia, stopy bezrobocia, przynależności do grupy NEET, chyba że przy wykorzystaniu sprawozdań jednorazowych, zamówionych specjalnie w tym celu¹⁰.

Zgodnie z danymi statystycznymi w 2024 roku., liczba dzieci powyżej 18. roku życia, które opuściły pieczę zastępczą wyniosła 6 182 (wobec 6 212 w 2023 r.), z czego 3 985 (w 2023 r. było to 3 992) pełnoletnich osób opuściło rodzinne formy pieczy zastępczej. Pełnoletni wychowankowie pieczy rodzinnej w 78% przypadków założyli własne gospodarstwa domowe, co należy uznać za bardzo dobry wynik. Spośród osób pełnoletnich, które opuściły rodziny zastępcze w 2024 r., do rodzin naturalnych powróciło 148 osób (w 2023 r. 167 osób), natomiast spośród osób pełnoletnich, które opuściły rodzinne domy dziecka, do rodzin naturalnych powróciło 19 osób (w 2023 r. były to 22 osoby). Grupa 9 871 wychowanków w wieku 18-24 lata pozostawała w dotychczasowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka (na koniec 2023 r. było to 9 609).

III.6.4. Kobiety do 30. roku życia wychowujące dzieci

Współczynnik aktywności zawodowej kobiet w wieku 20-64 lat w Polsce w 2024 r. wyniósł 74,8% wobec 86,5% dla mężczyzn. W grupie wiekowej 20-29 lat¹¹ współczynnik ten jest niższy, dla kobiet wyniósł 68,9% w Polsce i 69,2% w UE27, a dla mężczyzn - 78,9% w Polsce i 77,3% w UE27. Widoczna jest zatem istotna różnica pomiędzy kobietami i mężczyznami w tej grupie wiekowej - różnica 10,0 pp. w Polsce wobec różnicy 8,1 pp. w UE27. Z tego względu niezbędne jest szczególne wsparcie dla kobiet poniżej 30 roku życia w zakresie aktywizacji zawodowej, zwłaszcza tych posiadających dzieci.

⁹ System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Po osiągnięciu pełnoletniości osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub inne placówki opiekuńczo-wychowawcze przysnaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia, a także pomoc prawną i psychologiczną.

¹⁰ Danymi, jakimi dysponuje MRPiPS w zakresie osób opuszczających pieczę zastępczą, są sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

¹¹ [\[lfsa_argan\] Activity rates by sex, age and citizenship \(%\)](#)

Kobiety często opóźniają rozpoczęcie aktywności zawodowej z powodu kontynuacji nauki oraz uzupełniania kwalifikacji, co w długiej perspektywie poprawia perspektywy na rynku pracy, ale przyczyną niższej aktywności bywają też obowiązki rodzinne i domowe, w tym opieka nad dziećmi, niedostępność instytucji świadczących usługi opiekuńcze dla małych dzieci, nieelastyczny czas pracy. Barrierami w aktywności zawodowej młodych kobiet – szczególnie słabiej wykształconych, mieszkających w mniejszych miejscowościach, matek małych dzieci – są również nieatrakcyjne finansowo i niedogodnie położone miejsca pracy, brak komunikacji publicznej umożliwiającej dojazd do pracy i z pracy.

Zgodnie ze sprawozdaniem MRPiPS-01 o rynku pracy w końcu 2024 r. wśród 786 179 zarejestrowanych bezrobotnych było:

- 106 383 kobiet do 30 r. ż. (405 806 kobiet w ogóle),
- 96 884 kobiet (bez względu na wiek), posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. ,
- 105 674 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (jw.).

W latach 2013-2024 udział w aktywnych programach rynku pracy rozpoczęło ponad 2 410 764 tys. bezrobotnych kobiet i stanowiły one 54,7% ogółu zaktywizowanych bezrobotnych. W samym tylko 2024 r. udział w aktywnych programach rynku pracy rozpoczęło 132,5 tys. bezrobotnych kobiet (55,9% ogółu aktywizowanych).

Nieodzownym elementem w zapewnieniu równości szans na rynku pracy kobietom jest zwiększenie liczby instytucji opieki nad dziećmi w wieku do 3 roku życia, a także zmniejszenie dysproporcji dostępności tych instytucji pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi. Odpowiedzią na te potrzeby jest m.in. Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029, którego celem jest w szczególności wsparcie rozwoju instytucji opieki na terenie gmin, gdzie nie funkcjonują żadne instytucje opieki (tzw. białe plamy).

Program realizowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowany jest ze środków europejskich, tj. z Krajowego Planu Odbudowy oraz Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego. Budżet Programu jest bardzo wysoki i wynosi blisko 6,5 mld zł, co pozwoli na utworzenie aż 102 577 nowych miejsc opieki. Program zakłada tworzenie, a następnie funkcjonowanie instytucji opieki dla dzieci do 3 roku życia – żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów. W Programie mogą uczestniczyć jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty prywatne.

Cel Programu jakim jest zwiększenie dostępności miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów pozwala rodzicom, głównie mamom, na powrót na rynek pracy po okresie sprawowania osobistej opieki nad dziećmi – umożliwia godzenie życia zawodowego z rodzinnym. Dodatkowo, rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 pozytywnie wpływa na wzrost zatrudnienia – w tworzonych instytucjach konieczne jest zatrudnienie opiekunek dla dzieci i pozostałej kadry obsługującej instytucje opieki.

Wg stanu na koniec II kwartału 2024 r. wojewodowie zawarli 1 418 umów na utworzenie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Liczba miejsc opieki, na które zawarto umowy wynosi 45 323, w tym w ramach środków KPO 28 441 miejsc opieki, a ze środków FERS 16 882 miejsc opieki.

Ponadto, 1 października 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”

(Dz. U. z 2024 poz. 858), która jest elementem kompleksowej reformy systemu wspierania opieki nad dziećmi do lat 3. Celem tego aktu prawnego jest wspieranie rodziców, w szczególności matek, w skutecznym łączeniu ról rodzinnych z aktywnością zawodową. Stanowi on kompleksowe podejście do wspierania rodziców dzieci w tzw. wieku żłobkowym, zapewniając im różnorodne formy wsparcia w zależności od ich potrzeb i sytuacji życiowej. Przewiduje się, że w 2025 roku wydatki na jej realizację wyniosą 8 967 mln zł i będą finansowane z budżetu państwa i Funduszu Pracy.

Ww. ustawa wprowadziła od 1 października 2024 r. do polskiego systemu prawnego 3 nowe świadczenia: świadczenie „aktywni rodzice w pracy”, świadczenie „aktywnie w żłobku” oraz świadczenie „aktywnie w domu”.

Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” kierowane jest do aktywnych zawodowo rodziców dziecka w wieku od 12 do 35 miesiąca życia. Ustawa definiuje aktywność zawodową, której poziom i rodzaj uprawnia do otrzymywania ww. świadczenia. Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” przysługuje w wysokości 1500 zł miesięcznie przez okres 24 miesięcy od 12 do 35 miesiąca życia dziecka. W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, powyższe świadczenie przysługuje w podwyższonej wysokości 1900 zł miesięcznie.

Natomiast świadczenie „aktywnie w żłobku” zastąpiło dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, które przysługiwało w wysokości do maksymalnie 400 zł miesięcznie i było uregulowane w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3. Świadczenie „aktywnie w żłobku” kierowane jest do rodziców dzieci uczęszczających do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, tj. żłobka, klubu dziecięcego albo dziennego opiekuna i będzie przysługiwało w wysokości do 1500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1900 zł miesięcznie na dziecko niepełnosprawne, jednak nie więcej niż wysokość opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki (do opłaty tej nie wlicza się opłaty za wyżywienie).

Trzecim filarem programu „Aktywny rodzic” jest świadczenie „aktywnie w domu”, które zastąpiło dotychczas funkcjonujący i mniej korzystny, gdyż nie przysługujący na pierwsze dziecko, rodzinny kapitał opiekuńczy. „Aktywnie w domu” przysługuje na każde dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesiąca życia dziecka i jest wypłacane w wysokości 500 zł miesięcznie przez 24 miesiące. Jest to wsparcie kierowane do tych rodziców dzieci w wieku od 12 do 35 miesiąca życia, którzy nie są uprawnieni lub z własnej woli nie zdecydowali się na skorzystanie ze świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub „aktywnie w żłobku”, gdyż w szczególności pozostają nieaktywni zawodowo lub ich dziecko nie uczęszcza do instytucji opieki.

Jednocześnie ustawa przewiduje, że wybór jednego z trzech powyższych świadczeń zależy jest od decyzji rodzica przy założeniu, że na to samo dziecko, za dany miesiąc może być wypłacone tylko jedno ze świadczeń. Rodzic ma także możliwość wielokrotnej zmiany świadczeń, tj. rezygnacji z jednej formy wsparcia i przejścia na drugą, z zastrzeżeniem, że w danym miesiącu na dane dziecko rodzic może pobierać tylko jedno z wybranych przez siebie świadczeń.

III.7. Postępy w realizacji wskaźników monitorujących dla GdM

W 2024 r. większość najistotniejszych wskaźników udziału osób młodych w rynku pracy utrzymywała się na podobnym poziomie co rok wcześniej. Jak pokazują wartości w Tabeli 1, Polska osiągnęła już wartość docelową (wyznaczoną do osiągnięcia do 2030 r.) w zakresie:

- współczynnika aktywności zawodowej kobiet w wieku 20-29 lat, który w 2024 r. wyniósł 68,9% (o 0,9 punktu procentowego powyżej celu),
- wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 25-29 lat – 83,2% w 2024 r. (o 2,2 pp. powyżej celu),
- wskaźnika NEET osób w wieku 15-29 lat, który był w 2024 r. na poziomie 9,4% (o 0,6 pp. lepszy niż cel).

Z drugiej strony obniżyły się rok do roku wartości kilku współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudniania zarówno dla grupy wiekowej 15-24 lata jak i 25-29 lat.

Tabela 1. Kluczowe wskaźniki monitorujące dla GdM

Wskaźniki makroekonomiczne	2013	2021	2022	2023	2024	2030*
	%					
współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata	33,3	31,3	31,7	32,4	31,9	37,0
współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 25-29 lat	84,4	85,1	85,1	87,1	86,6	88,0
współczynnik aktywności zawodowej kobiet w wieku 20-29 lat	62,7	63,7	64,7	67,6	68,9	68,0
wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata	24,2	27,6	28,3	28,7	28,5	33,0
wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 25-29 lat	73,0	81,2	81,5	83,8	83,2	81,0
stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lata	27,3	11,9	10,8	11,4	10,8	9,0
stopa bezrobocia osób w wieku 25-29 lat	13,6	4,6	4,2	3,8	4,0	4,0
wskaźnik NEET osób w wieku 15-29 lat	16,4	13,2	10,7	9,1	9,4	10,0
wskaźnik NEET osób w wieku 15-24 lata	12,5	11,2	8,1	6,9	7,0	6,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostatu. Data pobrania 11.08.2025.

* Wartość docelowa

IV. Wnioski i rekomendacje

Wskaźniki opisujące sytuację osób młodych na rynku pracy dają mieszany obraz. Z jednej strony osiągnięto już wiele celów przewidzianych na 2030 r., a stopa bezrobocia dla osób do 30 roku życia pozostała na niskim poziomie. Z drugiej strony widoczne było zahamowanie trendu wzrostu wskaźnika zatrudnienia tej grupy wiekowej. Osoby młode pozostają grupą w trudniejszym położeniu na rynku pracy, bardziej wrażliwą na dekonstrukcję i z tego względu działania na jej rzecz powinny być kontynuowane.

W tym kontekście kluczowe będzie w 2025 r.:

- dalsza realizacja projektu MRPiPS wspierającego koordynację wsparcia dla osób młodych;
- realizacja projektów konkurencyjnych FERS w zakresie opracowania standardów wsparcia osób młodych oraz długotrwale bezrobotnych w urzędach pracy oraz opracowania modelu punktu kompleksowej obsługi osób młodych i długotrwale bezrobotnych;
- doskonalenie rozwiązań prawnych i instytucjonalnych w obszarze wspierania zatrudnienia osób młodych, w tym pełne wdrożenie przepisów ustawy z 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Biorąc pod uwagę zmianę ramy prawnej wraz z wejściem w życie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, zasadne jest przygotowanie kolejnej aktualizacji „Planu realizacji Gwarancji dla Młodzieży w Polsce”.

Aneks statystyczny

Tabela nr 1. Wskaźnik NEET w grupie osób w wieku 15-29 w Polsce.

Zakres	Wskaźnik NEET		
	Polska	UE27	Różnica Polska-UE27
	w %		w pkt. proc.
2024	9,4	11,1	-1,7
2023	9,1	11,2	-2,1
2022	10,7	11,7	-1,0
2021	13,2	13,1	0,1
2020	12,5	14,0	-1,5
2019	11,4	12,8	-1,4
2018	12,2	13,3	-1,1
2017	13,0	13,9	-0,9
2016	14,0	14,7	-0,7
2015	14,9	15,4	-0,5
2014	15,7	15,9	-0,2
2013	16,4	16,3	0,1
Wzrost/spadek w 2024 r. w porównaniu do 2013 r. w punktach proc.	-7,0	-5,2	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostatu. Data pobrania 11/08/2025

Tabela nr 2. Współczynnik aktywności zawodowej w wieku 15-29 lat.

Zakres	Współczynnik aktywności zawodowej w wieku 15-29 lat		
	Polska	UE27	Różnica Polska-UE27
	w %		w pkt. proc.
2024	51,5	55,8	-4,3
2023	52,5	55,9	-3,4
2022	51,8	55,5	-3,7
2021	52,0	54,4	-2,4
2020	51,7	53,2	-1,5
2019	54,3	54,7	-0,4
2018	54,4	54,7	-0,3
2017	54,1	54,7	-0,6
2016	54,1	54,6	-0,5
2015	52,4	54,4	-2,0
2014	53,2	54,6	-1,4
2013	52,8	54,8	-2,0
Wzrost/spadek w 2024 r. w porównaniu do 2013 r. w punktach proc.	-1,3	1,0	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat. Data pobrania 11/08/2025

Tabela nr 3. Wskaźnik zatrudnienia w grupie 15-29 lat.

Zakres	Wskaźnik zatrudnienia w grupie 15-29 lat		
	Polska	UE27	Różnica Polska-UE27
	w %		w p. p.
2024	48,0	49,5	-1,5
2023	49,0	49,6	-0,6
2022	48,4	49,2	-0,8
2021	48,2	47,3	0,9
2020	48,1	46,1	2,0
2019	50,8	48,2	2,6
2018	50,2	47,7	2,5
2017	49,0	46,9	2,1
2016	47,7	45,9	1,8
2015	45,0	45,0	0,0
2014	44,4	44,4	0,0
2013	42,8	44,0	-1,2
Wzrost spadek w 2024 r. w porównaniu do 2013 r. w punktach proc.	5,2	5,5	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat. Data pobrania 11/08/2025

Tabela nr 4. Stopa bezrobocia w grupie osób 15-29 lat.

Zakres	Stopa bezrobocia w grupie 15-29 lat		
	Polska	UE27	Różnica Polska-UE27
	w %		w pkt. proc.
2024	6,7	11,4	-4,7
2023	6,7	11,2	-4,5
2022	6,7	11,4	-4,7
2021	7,3	13,1	-5,8
2020	7,0	13,3	-6,3
2019	6,4	11,9	-5,5
2018	7,6	12,8	-5,2
2017	9,4	14,2	-4,8
2016	11,8	15,8	-4,0
2015	14,2	17,3	-3,1
2014	16,5	18,7	-2,2
2013	18,9	19,7	-0,8
Wzrost spadek w 2024 r. w porównaniu do 2013 r. w punktach proc.	-12,2	-8,4	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat. Data pobrania 11/08/2025